

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

1. การศึกษาศักยภาพการเพิ่มผลผลิตของสตรอเบอร์รี่ พันธุ์ 329 ด้วยการใช้แมลงผสมเกสร พบว่า การใช้ผึ้งพันธุ์ *Apis mellifera* ผสมเกสรดอกสตรอเบอร์รี่ ทำให้ได้ผลผลิต 15.39 กรัมต่อดัน หรือคิดเป็นผลผลิตต่อรุ่นดอกโดยเฉลี่ยได้มากถึง 307.8 กิโลกรัมต่อไร่ มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น 74.49 เปอร์เซ็นต์ และมีรูปทรงผลดีตรงตามสายพันธุ์เพิ่มขึ้น 55 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับการไม่ใช้แมลงผสมเกสร รองลงมาคือการใช้แมลงผสมเกสรด้วยชันโรง *Trigona apicalis* ทำให้ได้ผลผลิต 11.83 กรัมต่อดัน หรือคิดเป็นผลผลิตต่อรุ่นดอกโดยเฉลี่ย 236.6 กิโลกรัมต่อไร่ มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น 31.30 เปอร์เซ็นต์ และมีรูปทรงผลดีตรงตามสายพันธุ์เพิ่มขึ้น 48.33 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับการไม่ใช้แมลงผสมเกสร ในขณะที่การผสมเกสรด้วยชันโรง *Trigona laeviceps* ทำให้ได้ผลผลิตต่อรุ่นของดอกโดยเฉลี่ย 10.68 กรัมต่อดัน หรือคิดเป็นผลผลิต 216.6 กิโลกรัมต่อไร่ มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น 23.44 เปอร์เซ็นต์ และมีรูปทรงผลดีตรงตามสายพันธุ์เพิ่มขึ้น 48.33 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับการไม่ใช้แมลงผสมเกสร แต่การไม่ใช้แมลงผสมเกสรข้ามดอกสตรอเบอร์รี่ทำให้ได้ผลผลิต 8.82 กรัมต่อดัน หรือคิดเป็นผลผลิตเพียง 176.4 กรัมต่อไร่เท่านั้น และมีผลสตรอเบอร์รี่บิดเบี้ยวสูงถึง 56.67 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือได้ว่าสตรอเบอร์รี่ที่มีผึ้งพันธุ์และชันโรงช่วยผสมเกสรทำให้ได้ปริมาณและคุณภาพมากขึ้นแตกต่างกับสตรอเบอร์รี่ที่ไม่มีแมลงผสมเกสรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2. การศึกษาชนิดของแมลงผสมเกสรดอกสตรอเบอร์รี่ พันธุ์ 329 ที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพการผลิตของสตรอเบอร์รี่ในพื้นที่บ้านอมลอง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีแมลงผสมเกสรตามธรรมชาติที่ช่วยผสมเกสรดอกสตรอเบอร์รี่ มีเพียงชนิดเดียว คือชันโรง *Trigona apicalis* เท่านั้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการใช้ผึ้งพันธุ์ (*Apis mellifera* L.) และชันโรง (*Trigona laeviceps* Smith.) ในการผสมเกสรเพื่อเพิ่มผลผลิตของสตรอเบอรี่ (*Fragaria x ananassa* Duch.) พันธุ์ 329 ด้วยกรรมวิธีดังต่อไปนี้กรรมวิธีที่ 1 ภายในมุ้งผสมเกสรด้วยผึ้งพันธุ์ (*Apis mellifera*) กรรมวิธีที่ 2 ภายในมุ้งผสมเกสรด้วยชันโรง *Trigona laeviceps* กรรมวิธีที่ 3 ภายนอกมุ้งผสมเกสรด้วยชันโรง *Trigona apicalis* และกรรมวิธีที่ 4 ชุดควบคุมภายในมุ้งที่ไม่มีแมลงผสมเกสร เป็นการผสมเกสรข้ามภายในดอกเดียวกันแบบ self pollination อาจมีปัจจัยทางด้านแรงลมเข้ามามีอิทธิพลอันเนื่องมาจากการใช้มุ้งตาข่าย ดังนั้นหากทำเป็นโรงเรือนพลาสติก จะช่วยทำให้ผลการทดลองมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด และงานวิจัยการเพิ่มศักยภาพผลผลิตสตรอเบอรี่ด้วยการใช้แมลงผสมเกสรมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved